

224

USTAWA

z dnia 17 czerwca 1959 r.

o paszportach.

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Dokumentem, na którego podstawie obywatel polski może udać się za granicę, jak również wrócić do kraju, jest paszport.

2. W przypadkach, które określą Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Spraw Zagranicznych za zgodą Prezesa Rady Ministrów, dokumentem uprawniającym do udania się za granicę i powrotu do kraju może być wkładka paszportowa do dowodu osobistego.

3. Za granicą wydaje się obywatelowi polskiemu paszport konsularny.

4. Cudzoziemiec przebywający na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i nie posiadający paszportu obcego państwa udaje się za granicę na podstawie dokumentu podróży.

5. Przepisy ust. 1—4 nie naruszają przepisów szczególnych w zakresie dokumentów uprawniających do przekroczenia granicy.

Art. 2. 1. Do wydawania paszportów w kraju oraz wkładek paszportowych do dowodów osobistych i dokumentów podróży, jak również do czynienia w nich zmian i wznawiania ich ważności właściwy jest Minister Spraw Wewnętrznych oraz podległe mu organy określone przez niego w drodze rozporządzenia.

2. Do wydawania paszportów konsularnych oraz czynienia w nich zmian i wznawiania ich ważności właściwe są polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne i urzędy konsularne.

Art. 3. 1. Organy upoważnione przez Ministra Spraw Wewnętrznych mogą dokonywać zmian w paszportach konsularnych i wznawiać ich ważność w czasie pobytu posiadacza paszportu konsularnego w kraju.

2. Uprawnienia określone w ust. 1 służą odpowiednio polskiemu przedstawicielstwu dyplomatycznemu i urzędowi konsularnym w stosunku do paszportów wydanych w kraju oraz wkładek paszportowych i dokumentów podróży w czasie pobytu posiadacza wymienionego dokumentu za granicą.

Rozdział 2.

Paszporty wydawane w kraju.

Art. 4. 1. Każdy obywatel ma prawo otrzymać paszport, jeżeli przedłożył wymagane dokumenty oraz uiścił należną opłatę.

2. Właściwy organ może odstąpić od zasady określonej w ust. 1 i odmówić wydania paszportu w przypadku, gdy:

- 1) przeciwko osobie ubiegającej się o paszport toczy się postępowanie karne,
- 2) osoba ubiegająca się o paszport naruszyła przepisy obowiązujące w sprawach paszportowych,
- 3) osoba ubiegająca się o paszport w czasie swego pobytu za granicę działała na szkodę interesów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej albo zachowaniem swym naraziła na szkodę dobre imię Polski,
- 4) przeciwko wydaniu paszportu przemawiają inne ważne względy państwowe,
- 5) przeciwko wydaniu paszportu przemawia względ na osobę pozostającą pod opieką obywatela ubiegającego się o paszport albo inne ważne względy społeczne.

3. Przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadkach dokonywania zmian w paszportach oraz wznawiania ważności paszportów.

4. Ocena, czy zachodzą przeszkody, o których mowa w ust. 2, należy do organów właściwych do wydawania paszportów.

5. Od odmownej decyzji wydanej przez organ terenowy służy odwołanie do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 5. 1. Właściwy organ może uzależnić wydanie paszportu od dopełnienia przez ubiegającego się o paszport ciążących na nim obowiązków wobec Państwa lub jednostki gospodarki uspołecznionej.

2. W razie gdy o paszport ubiega się małoletni, wydanie paszportu można uzależnić od wyrażenia zgodnej woli obojga rodziców lub opiekunów na udanie się małoletniego za granicę.

Art. 6. 1. Paszport wydaje się na jedną osobę.

2. Paszport może także obejmować dzieci do lat trzynastu, znajdujące się pod opieką posiadacza paszportu.

Art. 7. W razie wspólnego wyjazdu grupy osób można wydać jeden paszport zbiorowy. Paszport zbiorowy może obejmować od trzech do pięćdziesięciu osób.

Art. 8. 1. Paszport upowaznia do jednorazowego wyjazdu do krajów wymienionych w paszporcie oraz do powrotu.

2. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ może upoważnić posiadacza paszportu do wielokrotnych przejazdów.

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy paszportów zbiorowych.

Art. 9. 1. Paszport wydaje się na okres do jednego roku.

2. Ważność paszportu można wznawiać na okresy do jednego roku, jednak łączny okres ważności paszportu nie może przekraczać pięciu lat od daty jego wystawienia.

3. Paszport zbiorowy wydaje się na okres do trzech miesięcy i nie można wznawiać jego ważności.

Art. 10. 1. Organ właściwy do wydawania paszportów może w wyjątkowych przypadkach unieważnić paszport lub dokonać w nim zmian oraz zarządzić w tym celu jego zwrot przed upływem terminu jego ważności, jeżeli zachodzą okoliczności określone w art. 4 ust. 2 pkt 1—5.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepis art. 4 ust. 4.

3. W razie unieważnienia paszportu przed opuszczeniem kraju należy zwrócić jego posiadaczowi opłaty paszportowe. Ponadto należy zainteresowanemu zwrócić poniesione do tego czasu koszty biletu na przejazd za granicę oraz koszty jego powrotu do miejsca zamieszkania w kraju, chyba że okoliczności będące przyczyną unieważnienia paszportu zaistniały lub zostały ujawnione po wydaniu paszportu.

Rozdział 3

Paszporty konsularne.

Art. 11. 1. Paszport konsularny wydaje się obywatelowi polskiemu zamieszkałemu za granicą.

2. Paszport konsularny wydaje się również obywatelowi polskiemu, przebywającemu czasowo za granicą, w celu umożliwienia mu powrotu do kraju, jeżeli utracił paszport wydany w kraju lub nie posiada go z innych przyczyn.

Art. 12. 1. Paszport konsularny uprawnia do przybycia do kraju na pobyt stały.

2. Przybycie do kraju na pobyt czasowy z prawem powrotu do państwa zamieszkania może nastąpić na podstawie paszportu konsularnego zaopatrzonego w klauzulę wydaną przez właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny.

Art. 13. 1. Paszport konsularny wystawia się na jedną osobę. Jednakże paszport ten może obejmować także dzieci do lat trzynastu, znajdujące się pod opieką posiadacza paszportu.

2. Paszport konsularny wydaje się na czas do lat pięciu. Ważność paszportu konsularnego można wznawiać, jednakże łączny okres jego ważności nie może przekraczać lat pięciu od daty wystawienia.

3. Paszport konsularny jest ważny na wszystkie kraje obce, jeżeli organ wydający paszport nie wprowadził ograniczeń w tym przedmiocie.

Rozdział 4

Wkładki paszportowe do dowodów osobistych.

Art. 14. Wkładka paszportowa do dowodu osobistego jest ważna tylko łącznie z dowodem osobistym.

Art. 15. Wkładka paszportowa do dowodu osobistego może oprócz posiadacza dowodu osobistego obejmować również osoby wpisane do jego dowodu osobistego.

Art. 16. Wkładkę paszportową wydaje się na okres do trzech miesięcy i można wznawiać jej ważność jedynie za granicą w celu umożliwienia powrotu do kraju.

Art. 17. Do spraw wyjazdów na podstawie wkładek paszportowych do dowodów osobistych stosuje się odpowiednio przepisy art. 4, 5, 8 ust. 1 i art. 10.

Rozdział 5

Dokumenty podróży.

Art. 18. Dokument podróży dla cudzoziemców uprawnia do wyjazdu do krajów wymienionych w dokumencie podróży albo do jednorazowego wyjazdu i powrotu.

Art. 19. W sprawach dokumentów podróży stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału drugiego.⁶ Jednakże przepisy art. 4 ust. 2 pkt 2—4 nie dotyczą dokumentów podróży, jeżeli wydane one zostały jedynie w celu wyjazdu z Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Rozdział 6

Obowiązki posiadaczy paszportów.

Art. 20. 1. Posiadacz paszportu, wkładki paszportowej do dowodu osobistego lub dokumentu podróży obowiązany jest w ciągu tygodnia po przybyciu z zagranicy złożyć wymieniony dokument upoważnionemu do wydawania paszportów w kraju organowi, który go wydał lub który jest właściwy ze względu na miejsce zamieszkania posiadacza wymienionego dokumentu.

2. W razie wydania paszportu zbiorowego przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do kierownika grupy.

3. Obowiązek złożenia paszportu nie dotyczy posiadacza paszportu konsularnego przebywającego w kraju czasowo.

Art. 21. 1. W razie utraty lub znalezienia paszportu, wkładki paszportowej do dowodu osobistego lub dokumentu podróży należy niezwłocznie zawiadomić o tym organ, który wydał wymieniony dokument, lub najbliższą jednostkę Milicji Obywatelskiej.

2. Jeżeli obywatel polski utracił lub znalazł za granicą dokument wymieniony w ust. 1, powinien niezwłocznie zawiadomić o tym najbliższe polskie przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny.

Rozdział 7

Przepisy karne.

Art. 22. 1. Kto narusza przepisy art. 20 lub 21, podlega karze grzywny do 1.000 złotych.

2. Orzekanie następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

Rozdział 8

Paszporty dyplomatyczne i inne paszporty urzędowe.

Art. 23. 1. Przepisy art. 2—10 oraz art. 20 nie dotyczą spraw paszportów dyplomatycznych i innych paszportów urzędowych.

2. Rada Ministrów określi rodzaje paszportów urzędowych oraz zasady dotyczące ich wydawania, jak również organy właściwe do załatwiania spraw tych paszportów.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 24. 1. Paszporty, wkładki paszportowe do dowodów osobistych i dokumenty podróży oraz wznawianie ich ważności i dokonywanie w nich zmian, jak również podania składane w tych sprawach, podlegają opłacie paszportowej.

2. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia wysokość opłaty paszportowej oraz przypadki i zakres stosowania ulg i zwolnień od tej opłaty.

3. Przepisy dotyczące opłaty za paszporty konsularne, za wznawianie ich ważności i dokonywanie w nich zmian oraz składane w tych sprawach podania, jak również szczegółowe przepisy o trybie postępowania w sprawach opłaty paszportowej, wydażą Ministrowie Spraw Zagranicznych i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Finansów.

4. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 3, nie podlegają opłacie skarbowej.

Art. 25. 1. Organy właściwe do wydawania paszportów, wkładek paszportowych do dowodów osobistych i dokumentów podróży mogą do postępowania w sprawach o wydanie tych dokumentów nie dopuścić pełnomocnika, nie będącego członkiem najbliższej rodziny, lub opiekunem ubiegającego się o ten dokument.

2. W celu ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o paszport, wkładkę paszportową do dowodu osobistego lub dokument podróży organy właściwe do wydawania tych dokumentów mogą żądać jej osobistego stawiennictwa.

Art. 26. Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Spraw Zagranicznych określą w drodze rozporządzenia wzory paszportów, wkładek paszportowych do dowodów osobistych i do-

okumentów podróży oraz ustala, jakie dokumenty należy przedłożyć w celu ich otrzymania, jak również wydadzą w drodze rozporządzenia przepisy o zasadach i trybie postępowania w sprawach paszportów, wkładek paszportowych i dokumentów podróży.

Art. 27. Traci moc dekret z dnia 14 sierpnia 1954 r. o paszportach zagranicznych (Dz. U. Nr 39, poz. 170).

Art. 28. 1. Do czasu wydania przepisów wykonawczych do ustawy zachowują moc dotychczasowe przepisy wykonawcze, jeżeli nie są sprzeczne z ustawą.

2. Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Spraw Zagranicznych określają w drodze rozporządzenia termin i tryb unieważniania paszportów zagranicznych, wydanych na podstawie dekretu z dnia 14 sierpnia 1954 r. o paszportach zagranicznych.

Art. 29. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*